

[Undervisningsministeren.]

Felter, hvor det var muligt, at samle Partierne om disse væsentlige og vigtige Spørgsmaal.

Jeg har ikke beklaget mig over, at jeg skulde resignere, jeg har kun sagt, at jeg har vist Hensyn over for andre Synspunkter, og det har jeg ogsaa givet Bevis paa med de Ændringsforslag, som er stillet.

Det ærede Medlems Bekymring over, at man i for høj Grad i Fremtidens Skoleordninger ved Bestemmelser fra Ministeriet skulde kræve de nyere Undervisningsformer gennemført med Emneundervisning o. lign., som har været fremme i Drøftelserne i de sidste Aar, tror jeg heller ikke, der er noget sagligt Grundlag for. Jeg betragter den „røde Betænkning“, og hvad deri er fremkommet, som en udmærket Vejledning for Lærerne i deres Arbejde. Jeg vilde anse det for uheldigt, hvis denne Betænkning skulde være Grundlaget for et Krav om, at al Undervisning skulde finde Sted efter disse Synspunkter. Jeg mener, at denne Betænkning giver Anvisning paa nye Ting i Undervisningen, som for en Lærer, der har Interesse derfor og Evne dertil, vil føre til at gøre Undervisningen mere interessebetonet og i højere Grad derigennem vække Børnenes Interesse for Skolearbejdet, men jeg mener ogsaa, at hvis dette blev gennemført som et Krav til alle Skoler, vilde det være meget uheldigt. I saa Henseende kan det ærede Medlem være ganske rolig. Man har ikke tænkt paa, at man skulde kunne benytte § 15 til at paatvinge en Ensretning i Skolens Arbejde, det vilde jeg anse for at være skadeligt.

Om de Udgifter, der bliver en Følge af denne Lov, og som vel til syvende og sidst er det, der har gjort Venstre og i hvert Fald i nogen Grad Det konservative Folkeparti ængstelige for Lovens Gennemførelse, vil jeg gerne sige i Tilslutning til det, jeg sagde, da jeg havde Ordet før, at naturligvis vil denne Lov koste Penge. Men for det første vil der for Kommunerne, i særlig Grad Landkommunerne, blive betydelige Udgifter i de kommende Aar uden Hensyn til, om vi gennemfører nogen Lov her i Rigsdagen, fordi Kravene melder sig udefra om forbedret Undervisning og disse Krav ikke kan imødekommes uden Nybygninger, uden at det nødvendigvis maa føre til øgede Udgifter. Og dernæst tror jeg, at med et Forslag som dette, hvor man ikke stiller Krav om, at Ordningen skal gennemføres straks, men hvor der gives Kommunerne Anvisning paa, hvilke Krav man kan regne med der bliver stillet i de kommende Aar,

og hvor der inden for en 10 Aars Periode er Mulighed for at benytte Adgangen til den Omordning, Kommunerne finder mest forsvarelig baade økonomisk og skolemæssigt, naar Tiden dertil er inde, at Tidspunktet til at give Kommunerne Besked om, hvad der i saa Henseende vil kræves i de kommende Aar, er kommet nu. Kommunerne kan med Rette gøre Krav paa at faa Besked om, hvad de i saa Henseende maa rette sig efter i den nærmeste Tid. Naar Overgangstiden udstrækkes til 10 Aar, naar Staten stiller Penge til Raadighed, saaledes som her foreslaaet, vil det være økonomisk forsvareligt at gennemføre denne Ordning nu.

Jeg slutter med at sige, som jeg sagde før: Jeg lægger megen Vægt paa, at en Nyordning, der rækker saa langt frem i Tiden som denne, møder Velvilje og Forstaaelse ude i Befolkningen, og jeg tror ogsaa, jeg har Lov til at sige igen, at jeg har gjort, hvad der var muligt, for at skaffe den Enighed i Folketinget, som jeg har appelleret til, hver Gang Lovforslaget i min Tid har været til Behandling. Og jeg vil fremdeles sige, at de, der trods Anstregelserne for Enighed alligevel stædigt fastholder et een Gang indtaget Standpunkt til disse Spørgsmaal, har ogsaa et Ansvar, og jeg tror ikke, nogen Opposition styrkes ved Gang paa Gang at manifestere, at Lovgivningen kan gennemføres uden dens Medvirken i Spørgsmaal af denne Art, naar der fra Regeringens og Flertalspartierne Side er vist Villighed til Forhandling, som Tilfældet er her. Hvis dette Lovforslag ikke kan vinde Tilslutning fra alle Sider, haaber jeg derfor, at man alligevel i Befolkningen Landet over vil have Forstaaelse af, at her er gennemført en Lovgivning, som ligger paa Linie med det, man altid fra frisindet Side i Danmark har ønsket: en rimelig, frisindet Lovgivning, afstemt efter Tidens Krav.

Kristen Amby: Paa mit Spørgsmaal i Eftermiddags angaaende Biskoppens Tilsynsret og Tilsynspligt med Hensyn til Religionsundervisningen i Skolerne har den højtærede Minister svaret, at han troede ikke, Biskoppen havde en saadan Ret eller en saadan Pligt. Det glæder mig, at den højtærede Minister dog brugte Ordet „troede“, han fastslog altsaa ikke uden videre, at Biskoppen ikke har denne Ret og denne Pligt. Det kan jeg godt forstaa, han ikke gjorde, det tror jeg nemlig er umuligt at fastslaa.

Ministerens Argumentation byggede paa følgende Tankerække: Den nye Tilsynslov